

MARCIN MAŃKOWSKI

*Ocena skuteczności resuscytacji krążeniowo-oddechowej w fazie przedszpitalnej w Zespołach Ratownictwa Medycznego powiatu nakielskiego przed i po wprowadzeniu szkoleń i weryfikacji ratowników medycznych*

Celem pracy było porównanie skuteczności resuscytacji krążeniowo-oddechowej w fazie przedszpitalnej w zespołach ratownictwa medycznego powiatu nakielskiego przed i po wprowadzeniu szkoleń i weryfikacji ratowników medycznych.

Materiał kliniczny, poddany wstępnej analizie, stanowiły wszystkie karty wyjazdowe zespołów ratownictwa medycznego „Nowego Szpitala w Nakle i Szubinie” z 2004 oraz 2015 roku. W sumie, przeanalizowane zostały 13 122 przypadki zadysponowania zespołów – w 2004 roku 7 896 wyjazdów oraz w 2015 roku 5 226 wyjazdów. Po analizie wstępnej, do dalszych badań wyłoniono przypadki, w których doszło do nagłego zatrzymania krążenia. W 2004 roku 42 przypadki, wśród których było 20 mężczyzn oraz 22 kobiety. Natomiast z 2015 roku wybrano do dalszego badania 39 przypadków, z czego 24 dotyczyły mężczyzn a 15 kobiet. Średnia wieku w poszczególnych latach wynosiła 63,75 w 2004 roku oraz 58,97 w 2015 roku.

Wszystkie przypadki zostały szczegółowo przeanalizowane pod względem mediany oraz średniej arytmetycznej czasów dotarcia zespołów ratownictwa medycznego. Najistotniejsza jednak pozostała ocena skuteczności resuscytacji u pacjentów, u których doszło do zatrzymania krążenia a w dokumentacji opisane zostało prawidłowe postępowania zgodne z aktualnym protokołem ALS.

Za skuteczną resuscytację krążeniowo-oddechową w badanej fazie przedszpitalnej uznano taką po której pacjent został przetransportowany do SOR lub IP szpitala lub też został przekazany zespołowi Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w celu znacznego skrócenia czasu transportu do szpitala wysokospecjalistycznego. Badane grupy w poszczególnych latach były istotne statystycznie, gdzie współczynnik wynosił  $p=0,0041$ .

Porównane wyniki analiz pokazały znaczące różnice skuteczności resuscytacji krążeniowo-oddechowej w Polsce oraz badanym powiecie, gdzie stacjonowały przeszkolone innowacyjnie zespoły. Badane zespoły ukazały 3-krotnie wyższą skuteczność niż średnia skuteczność w Polsce.

Podczas analizy wszystkich przypadków NZK dokonano podziału dokumentacji medycznej na kilka grup. Jedną z nich ukazywała różne przyczyny prowadzące do zatrzymania pracy serca, kolejną określała miejsce zgłoszenia. Wszystkie zestawienia poddano analizie oraz ocenie statystycznej ukazując czy było to istotne statystycznie.

Wyniki analiz oraz przeprowadzonych badań upoważniają do wyciągnięcia następujących wniosków:

1. Autorski program szkolenia ratowników wprowadzony jako obowiązkowy dla personelu zespołów ratownictwa medycznego w powiecie nakielskim – oparty na aktualnych wytycznych ERC i powiązany z systemem motywacyjnym ratowników, opartym na wynagrodzeniu i wymogu posiadania aktualnych certyfikowanych szkoleń – z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że wpłynął na zwiększenie skuteczności resuscytacji krążeniowo-oddechowej prowadzonej w fazie przedszpitalnej.
2. Czas dojazdu zespołów ratownictwa medycznego, wiek pacjentów, u których doszło do NZK, płeć, miejsce zgłoszenia, przyczyny wystąpienia NZK, rytmy, ilość wykonanych defibrylacji, czas prowadzenia resuscytacji nie miały wpływu na skuteczność resuscytacji krążeniowo-oddechowej w powiecie nakielskim.
3. Warto wprowadzić systematyczne obowiązkowe szkolenia ratowników medycznych z zakresu ALS, kończące się egzaminem praktycznym, w celu poprawy jakości resuscytacji.